

Magyaregregy képes krónikája

Egyetlen nemzet sem maradhat fenn történelmének ismerete nélkül. Annak a népnek, amelynek nincs múltja, jövője sem lehet, hiszen „a múlt szellemi öröksége összetartó erő”. Ezeknek a gondolatoknak a fényében érthető meg igazán, hogy a történelmi értékek megtartása, a hagyományok megőrzése és továbbadása talán még soha nem volt annyira fontos, mint napjaink elgáncsod, globalizálódó, uni-formizáló „plázavilágában”.

Surányi Béla Magyaregregy krónikáját képekben megelevenítő albumában szinte tetten érhető, hogy a történelem „évgyűrii” ugyanúgy rakódnak egymásra halhatatlan titkok hordozóiként, mint az évszázados fák megkérgesedett rétegei. Ezeknek a „titkoknak” a föltárása, a múlt értékeinek számbavétele és megismertetése, majd az oknyomozást összegző anyag nyomtatott formában való közreadása szociográfusi pontosságot, történészi hitelességet, néprajzi látásmódot és bizonyos szépirodalmi ihletettséget is igényel. Ennek az összetett és sokrétű vizsgálódásnak talán a legteljesebb kifejezési formája a helytörténeti, honismereti kutatómunka. A kutatásoknak azonban nem a vegytiszta laboratóriumok a színterei, hiszen az elmúlt korok eseményeit hitelesen megérezkíteni csakis akkor lehet, ha a vizsgálat tárgyává tett helyszín bemutatását alapos történészi és néprajzi kutató, föltáró munka előzi meg. Ezeknek a feltételeknek a teljesség igényével tesz eleget a kötet szerzője, Surányi Béla történész, aki a Baranya megyei falucska történelmét és az ott élők hétköznapjait képek sokaságával kelti életre. Ennek a ma 887 lakost számláló, a Mecsek hegység ölelésében megbújó kis településnek a neve az éger fanév „gy” képzős alakjából származik, jelentése „égerfákkal benőtt hely”. A falucska történelme 1235-ig nyúlik vissza, az oklevelek ettől az évtől említik a Pécestől északra, körülbelül 20 kilométeres távolságra, az egregyi völgyben fekvő kis helységet, amelynek lakói évszázadokon át, háborítatlanul őrizték vallásukat és hagyományait. A falucska földrajzi adottságai okán méltán pályázhatna a Baranya megye leggyönyörűbb környezetében lévő helysége címére.

A szerző fél évszázadon át gyűjtötte albumalakú, impozáns kötetének anyagát, amely példaértékű értékmentés. Áldozatos munkálkodásnak eredménye a 850 kép, régi fotó (az első felvételek 1867-ből valók, de a „képutazás” egészen napjainkig tart), valamint a félszáz okmány, okirat, plakát, igazolvány, térkép stb. reprodukciója. Ezek a dokumentumok egyfelől a kötet tömör, lényegre törő leírásait támasztják alá, másfelől rendkívül színes, lebilincselő élményt is kínálnak az olvasónak, aki amolyan formabontó, képes történelemkönyvként lapozgathatja a Baranya megyei kis falu történelmét föltáró albumot, amely valóságos kincsesbányaként kínálja értékeit a térben és időben utazni vágyó olvasóknak. A szerző tanácsát azonban nem szabad figyelmen kívül hagyni: „A képeket elemezni kell tudni, mert mindegyik értékes tartalmat hordoz. Azé lesz majd a jövő, aki a képekből olvasni tud! A jó elemzés felér majd az írni-olvasni tudással! Angliában tanítják, de gyakorlata az oktatásban nálunk sem ismeretlen.”

Surányi Béla tizenhét fejezetbe rendezte a település történetét érzékletes képekben megjelenítő anyagát. A helytörténeti munkák sorában példaértékű kötetben nem a szokásos és szabályos néprajzi vagy éppen művelődéstörténeti okfejtés minuciózus pontosságával kívánja a „képpolvasót” a település múltjának befogadására, megismerésére bírni. A meghitt, baráti szóban és az évszázados történelmi gyökerek tudatformáló erejében bízva, az ott élők családi fotóalbumaiból előkerült, bensőséges hangulatot árasztó képei, megsárgult iratai nyomán vezeti olvasóit Magyaregry történelmének megismerése útján. A történelmi út „nyomvonalának megrajzolása” után az egyház életét, a társadalmi élet színtereit, a település művelődési lehetőségeit, építészét, néprajzát, népművészetét, a jellegzetes mesterségeket és azok művelőit ismerheti meg az album lapozgatója, de föltárul előtte az ott élők hétköznapjainak sorskrónikája a születéstől egészen a halálig. A szűkszavú, „szikár” képaláírások éppen csak arra nézve tájékoztatják az olvasót, hogy a kép kit vagy éppen kiket ábrázol, és mikor készült, ám az avatott szeműek egészen bizonyos, hogy a részletező leírások nélkül is pontosan meglátják majd azt, amit látniuk kell, azaz a boldog vagy éppen munkában megfáradt arcokat, a falusi élet hétköznapjainak és ünnepeinek eseményeit, a jellegzetes fehérre meszelt, zöld zsalugáteres, ún. nyeregtetős, magyaros házakat, a népviseletbe öltözött ifjakat, iskolai tablóképeket és korabeli plakátokat stb. Az iskoláskor, a fiatal kori évek, a családi élet, a katonaevek történései, a falusi színjátszás eseményei, a Hangya szövetkezet és a tűzoltóság megalapítása meg a híres Mára vár, amely turisták ezreit vonzza ide, mind-mind szinte életre kel a kötet lapjain.

Az egyfelől fotóalbumként lapozgatható, másfelől gazdag néprajzi, művelődéstörténeti, helytörténeti hozadékkal bíró kötet nemcsak a Baranya megyében élőknek kínál számos értékes adatot, de mindazok figyelmét érdemes felhívni rá, akik helyismereti, honismereti munkájuk során szűkebb pátriájuk értékeinek számbavételén fáradoznak, hiszen a szerző által fölkinált „képpolvasás” mások számára is értékes példa, követendő módszer lehet.

(Surányi Béla: Baranya. Magyaregry képes története. Budapest–Magyaregry, 2003. 327. p.)

Bartók Györgyi

Könyvtárak német naptáron!

Ritkán fordul elő, hogy vonzó színes naptár jelenik meg könyvtárak képével. Németországban 2004-es falinaptárt adott ki 12 könyvtár fotójával és rövid ismertetésével a nemrég alapított szakkönyvkiadó, a BibSpider. A „címlapon” Andreas Gursky Bibliothek 1999 című impozáns műalkotása szerepel (Hamburg, Kortárs Művészeti Múzeum).

Hasonló vállalkozás hazánkban is volt már – a legszebb magyar könyvtárak képeivel –, így nagy várakozással tekintettünk a berlini IFLA-konferencián bemutatott kiadvány elé.

A 48×48 cm méretű, színes naptároldalak közel felét egy-egy könyvtár fényképe foglalja el, de mindegyiken szerepel a könyvtár neve (általában németül és angolul), hálózati címe, és minden oldalon találunk az adott ország egy-egy nagy írójának valamelyik művéből – inkább grafikai élvezetet, mint olvasnivalót nyújtó – részletet. (Az idézetek helyének pontos bibliográfiai adatai természetesen szerepelnek a naptár utolsó, összefoglaló lapján, ahol a 12 hónap kicsinyített méretű képei és a szerkesztők „utószava” is megtalálható!)

Az év egy-egy hónapja alatt a következő modern és műemléki könyvtárárpületeket láthatjuk:

január	– az Észt Nemzeti Könyvtár (Tallin),
február	– a British Library (London – St. Pancras),
március	– a Francke-Alapítvány könyvtára (Halle),
április	– az ichikawai városi könyvtár (Japán),
május	– a Collegium Polonicum könyvtára (Slubice, Lengyelország),
június	– a Cseh Tudományos Akadémia könyvtára (Prága),
július	– Deutsche Bibliothek (Frankfurt am Main),
augusztus	– a libereci megyei könyvtár (Csehország),
szeptember	– a Biblioteca Medicea Laurenziana (Firenze),
október	– a Staatsbibliothek zu Berlin Stiftung Preussischer Kulturbesitz,
november	– a Hong Kong-i Műszaki Egyetem könyvtára,
december	– a Hoffinan-La Roche AG könyvtára (Basel).

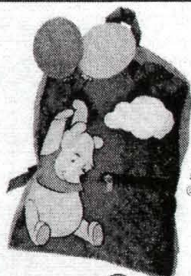
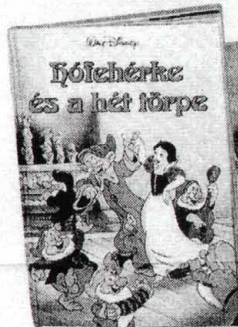
Amint megtudtuk: a kiadók szándéka az volt, hogy az általuk ismert legszebb könyvtárakat mutassák be, kicsiket és nagyokat, hagyományosakat és ultramoderneket egyaránt, de a megjelenési határidő és a nyomdai követelmények miatt nemcsak rajtuk múlt a végeredmény. Az elkövetkezendő időkben szélesebb gyűjtőmunkába fognak majd, és remélhetőleg már 2005-ben is kerülnek szép magyar könyvtárárpületek a válogatásba. A mostani naptár a Könyvtártudományi Szakkönyvtár állományába került – az olvasóteremben megtekinthető.

Library calendar 2004 = Bibliothekskalender 2004 / Hrsg.: Elisabeth Simon ; Walburga Lösch. – Berlin : BibSpider, Info-Networking for Libraries, 2003. – 14 lev. ; 48×48 cm ISBN 3-936960-03-8 : 25 EUR

A Téged vár!

Az első csomagban
AJÁNDÉK HÁTIZSÁKI!

© Disney

A mesehallgatás feledhetetlen élmény!

A közös mesélés szorosabbra fűzi szülő és gyermek kapcsolatát, fejleszti a gyermek fantáziáját, gyarapítja szókincsét.

CSAK KLUBTAGOKNAK!

Csak klubtagoknak! Ezeket a könyveket és CD-ket boltokban nem árúsítják, csakis a Disney Könyvklub tagjai juthatnak hozzájuk! Klasszikus Walt Disney mesék, epizódok és újdonságok egyaránt megjelennek a sorozatban.

Küldd el már ma!

MINDEN CSOMAGBAN AJÁNDÉK CD!

Tájékoztatjuk, hogy az Ön gyermekének lakcímet a BM Központi Adatszolgálatra, Nyilvántartás és Választási Hivatala adta ki az 1992. évi LXIII. törvény 17. § (1) bekezdés alapján. Amennyiben meg akarjuk érteni azonosított Című Hírlék azt jelözzé a tenné címet vagy telefonszámát, a mi hazatérésünkhöz társítjuk azonosítottunkból. A polgárok személyes adatainak és lakcímének nyilvános társasági szűrés 1992. évi LXVI. törvény 2. § (1) bekezdésben biztosított jogával élve, adatainkat elküldjük az Ön kérésére a lakcímet tartalmazó listák elkészítésére, vagy a BM Központi Hivatali Ügyfélszolgálatunknál (1094. Budapest, Balassa B. u. 35.) személyesen vagy levélben lekérthető. Nyilvántartás azonosítók: 241-0001.

3K
3K 3K 3K
3K 3K